

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-147.2020.04>

УДК 378.147

Гевко І. В., Гільтай Л. С.

## ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розглядаються питання формування готовності майбутніх фахівців комп'ютерних технологій до використання цифрових освітніх технологій. Проаналізований досвід вітчизняних і зарубіжних дослідників щодо формування готовності майбутніх фахівців комп'ютерних технологій та її впливу на якість освіти. В статті наголошується, що фахівці які випускаються сьогодні ЗВО, як правило, не готові до професійної діяльності в умовах сучасного інформаційного середовища. Це виражається не стільки в нестачі теоретичних знань і умінь визначати і реалізовувати оптимальні підходи до вирішення професійних завдань, скільки в поганому розумінні можливостей і особливостей використання в професійній діяльності сучасних інформаційних технологій. В статті наголошується, що в умовах інтенсивного розвитку комп'ютерних технологій особливо гостро проявилися проблеми підготовки майбутніх фахівців комп'ютерних технологій, які на високому рівні володіють цифровими освітніми технологіями. В статті доведено, що готовність до педагогічної діяльності не можна зводити лише до забезпечення певного настрою особистості працювати в обраній сфері діяльності або до виховання окремих якостей і властивостей, до простої їх суми. Готовність до педагогічної діяльності передбачає формування таких необхідних установок, професіоналізму, властивостей і якостей особистості, які забезпечують можливість майбутньому фахівцю свідомо і сумлінно, зі знанням справи і творчо виконувати свої професійні функції та обов'язки. Визначальним фактором готовності майбутнього вчителя до професійної (педагогічної) діяльності є особливості цієї діяльності і умови її протікання. Аналіз професійної освіти в Україні і європейських країнах говорить про те, що цифрові освітні технології є основною провідною з базових складових підготовки майбутніх фахівців комп'ютерних технологій.

**Ключові слова:** комп'ютерні технології, готовність, якість освіти, цифрові освітні технології, майбутній фахівець, професійнадіяльність.

В Україні відбувається формування нової системи освіти, орієнтованої на глобальний освітній простір. Цей процес супроводжується значними інноваціями як в теорії педагогічної діяльності, так і в практиці. Головним вектором інноваційного підходу до навчання стає особистісно-орієнтована взаємодія викладач-студент. Інновації стають найбільш оптимальним засобом підвищення ефективності освіти. У контексті педагогічної діяльності – це оновлення на базі сучасних цифрових освітніх технологій і гуманістичних принципів всіх компонентів педагогічної системи.

На сьогоднішній день, при оцінці якості освітніх послуг в Україні, слід виділити ряд негативних проявів: низька кваліфікація значної частини адміністративно-управлінського персоналу не дозволяє здійснювати розвиток системи освіти на підставі впровадження ефективних форм і технологій організації та управління; слабе сприйняття традиційної системи освіти до

зовнішніх запитам і дефіцит кваліфікованих кадрів; недостатньо розвинені механізми залучення громадських і професійних організацій до вирішення питань формування та реалізації освітньої політики; відсутні умови для розвитку незалежних форм оцінки якості освіти, а також механізми оприлюднення, підтримки і поширення кращих зразків інноваційної освітньої діяльності.

Проблема формування у майбутніх фахівців комп'ютерних технологій готовності до застосування цифрових освітніх технологій досить емка і неоднозначна; її понятійний базис знаходиться на перетині дослідних полів педагогіки, психології, соціології, фізіології, ергономіки. Наукові дослідження в області комп'ютерної підготовки студентів отримали досить широкий і глибокий розвиток в працях. Висвітлення проблем, пов'язаних з використанням сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій у педагогічному процесі, започатковано і розвинуто в фундаментальних роботах учених (Р. Вільямса, Б. Гершунського, С. Пейперта та ін.). У роботах цих авторів показано, що впровадження комп'ютерних технологій у практику навчання є однією з форм підвищення ефективності навчального процесу [1].

У роботах провідних вітчизняних вчених розглянуто:

- готовність студентів педагогічного факультету до використання нових інформаційних технологій у професійній діяльності (Н. Диканська);
- становлення і розвиток комп'ютерної освіти студентів (О. Майборода);
- формування готовності майбутніх педагогів до використання комп'ютерних інформаційних технологій у професійній діяльності (І. Гевко);
- підготовку майбутніх педагогів до використання аудіо-візуальних і комп'ютерних технологій (О. Трофимов).

Науковці [1; 5; 14] ведуть мову про формування цифрової (електронної) педагогіки та трансформацію суб'єкт-суб'єктних відносин у вищій освіті, появу нових стандартів освіти, зміну аксіологічних та праксеологічних підходів до вищої освіти, відзначають, що цифрові освітні технології позитивно впливають на процес навчання і виховання насамперед тому, що змінюють схему передачі знань і методи навчання. У зв'язку з цим виникає нагальна потреба у прискоренні підготовки викладачів та фахівців у сфері КТ, в оснащенні закладів освіти сучасною комп'ютерною технікою, педагогічними програмними засобами, електронними підручниками тощо. Хоча впровадження цифрових освітніх технологій як засіб інноваційного розвитку освіти має не тільки позитивне, але й суперечливе значення, оскільки передбачає відмову від науко- та раціоцентризму. Наявне й технічне обмеження: далеко не всі університети спроможні адекватно зреагувати на новітні виклики, забезпечити студентів і викладачів засобами та ресурсами, потрібними для цифрової педагогіки.

Перелічені зміни вимагають від науково-педагогічних працівників не лише комп'ютерної грамотності та вміння використовувати сучасні платформи для поширення знань і власних наукових напрацювань, а й осмислення нових реалій вищої освіти.

На думку багатьох науковців, зокрема – І. Зимньої [13], І. Зязюна [14], В. Краєвського [6], О. Овчарук [18], А. Хуторського [23] та ін. становлення у

останній чверті ХХ століття суспільства “глобальної компетентності” зумовило перехід від парадигми “освіта на все життя” до парадигми “освіта впродовж життя”, нові вимоги до якості підготовки педагогічних кадрів, зміну пріоритетів вищої освіти від першочергового формування у майбутніх фахівців фундаментальних наукових знань до розвитку у них умінь і навичок самоосвіти та готовності до самостійного відшукування та засвоєння необхідної інформації.

Однак використання ЦОТ в сфері освіти не тільки відкриває широкий простір для творчості майбутніх вчителів КТ, розширює можливості при вирішенні професійних і дослідницьких завдань, а й висуває якісно інші вимоги до підготовки вчителів в плані їх готовності до використання ЦОТ у професійній діяльності [1].

Як показав аналіз літератури, фахівці що випускаються сьогодні ЗВО, як правило, не готові до професійної діяльності в умовах сучасного інформаційного середовища. Це виражається не стільки в нестачі теоретичних знань і умінь визначити і реалізувати оптимальні підходи до вирішення професійних завдань, скільки в поганому розумінні можливостей і особливостей використання в професійній діяльності сучасних інформаційних технологій. Виходячи з цього, на наш погляд, необхідна активізація теоретичних досліджень, пов'язаних з пошуком умов, які забезпечували б ефективне формування готовності майбутнього фахівця до застосування цифрових освітніх технологій у професійній діяльності.

Аналіз наукових робіт вищезазначених говорить про своєчасність продовження досліджень в даній галузі і особливо в тій частині, яка розкриває специфіку змісту процесу формування готовності майбутніх фахівців до застосування цифрових освітніх технологій в різних видах професійної діяльності.

**Постановка завдання** – визначити особливості формування готовності майбутнього фахівців комп'ютерних технологій до використання цифрових освітніх технологій

Формування готовності майбутнього фахівців комп'ютерних технологій до використання цифрових освітніх технологій ми розглядаємо через готовність до викладацької діяльності.

Цифрові освітні технології сьогодні посідають дуже високі позиції в організації освітнього процесу. Розвиток цифрових освітніх технологій (ЦОТ) і розвиток закладів вищої освіти тісно взаємопов'язані. В інформаційному суспільстві впровадження цифрових освітніх технологій слугує ключовим орієнтиром розвитку різних сфер життєдіяльності суспільства та є одним із пріоритетних напрямів вдосконалення освіти [2].

У повсякденному розумінні готовність до будь-якої діяльності означає згоду виконати цю діяльність, а також стан, при якому діяльність може бути виконана ефективно.

Як зазначається в “психологічному словнику”, головною особливістю готовності до професійної діяльності є її інтеграційний характер, що виявляється в упорядкованості внутрішніх структур, узгодженості основних компонентів особистості професіонала, в стійкості, стабільності та наступності

їх функціонування, тобто професійна готовність має ознаки, що свідчать про психологічну єдність, цілісність особистості професіонала, що сприяють продуктивності діяльності [19].

Система вищої освіти здійснює професійну підготовку фахівців для різних сфер діяльності. Під професійною підготовкою розуміється процес становлення готовності майбутніх фахівців до виконання конкретних професійних функцій, до здійснення різних видів діяльності в рамках обраної професії, а результатом даного процесу виступає готовність випускників до самостійної професійної діяльності [23]. Педагогічна діяльність характеризується як вид соціальної діяльності, спрямованої на передачу від старших поколінь молодшим накопичених людством культури і досвіду, підготовку випускників до виконання певних соціальних ролей у суспільстві, створення умов для розвитку і саморозвитку їх особистості і вибору можливостей вільного і творчого самовираження [13].

Готовність до педагогічної діяльності – це рівень професійної майстерності педагога, що включає в себе оволодіння стандартами професійно-педагогічної освіти [1].

У своєму дослідженні автор приходиться до висновку, що готовність - це закономірний результат професійної підготовки: розвитку, професійної спрямованості, професійної освіти, виховання і самовиховання, професійного самовизначення. Професійна готовність є не тільки результат, але і мета професійної підготовки, початкова і головна умова реалізації можливостей кожної особистості

Для України орієнтація на інформатизацію знань в суспільстві породжує безліч різних питань в галузі освіти, бо саме ця сфера є основною “кузницею фахівців” нового суспільства [4].

Сьогодні цифрові освітні технології набувають неабиякої популярності. Вони допомагають створювати інтерактивні та цікаві матеріали для навчання, забезпечують доступ до якісної освіти, дають змогу вчителям дистанційно підвищувати кваліфікацію, відкривають нові можливості для навчання впродовж життя.

Спільний звіт Ради і Комісії 2015 року щодо впровадження стратегічних меж європейського співробітництва в галузі освіти і професійної підготовки (ET 2020) зазначив про необхідність цифрової компетентності й позитивного внеску цифрових технологій у навчання й викладання, а також управління освітою. Документи “Переосмислення освіти: інвестування в навички для кращих соціально-економічних результатів” (2012) та “Відкриття освіти” (2013) також були присвячені цифровій та інноваційній освіті й наголошували на актуальності цифрових навичок і компетентностей та ролі відкритих освітніх ресурсів (OER). Пізніші документи з питань освіти, такі як Модернізація вищої освіти (2011) та Вдосконалення та модернізація освіти (2016), та Стратегія цифрового єдиного ринку для Європи (2015) підкреслили важливість розвитку цифрової компетентності та відзначили потенціал для інновацій в освіті з використанням цифрових інструментів. Програма “Нові навички для Європи” (2016) визначила необхідність забезпечення цифрової компетентності як пріоритетної і закликала держави-члени Євросоюзу забезпечити комплексні

стратегії для покращення цифрової компетентності людей, зокрема, освітян.

Актуальність проблеми дослідження щодо професійної підготовки майбутніх учителів у галузі ІКТ з застосуванням ЦОТ визначають нормативно-правові документи:

- Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [22];
- Закон України “Про освіту” від 05.09.2017 р. № 2145-УІІІ [11];
- Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-УІ [7];
- Закон України “Про інформацію” від 02.03.2014 р. № 2657-ХІІ [8];
- Закон України “Про Концепцію Національної програми інформатизації” від 11.08.2013 р. № 75/98-ВР [9];
- Закон України “Про Національну програму інформатизації” від .....р. № 74/98-ВР [10];
- Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки” від 09.01.2007 р. № 537-У [12];
- нормативні документи Міністерства освіти і науки України: “Про затвердження Правил використання комп’ютерних програм у навчальних закладах” від 17 січня 2005 р. № 44/10324 та ін. [20];
- “Про затвердження галузевої Концепції неперервності педагогічної освіти” від 14.08.2013 р. № 1176 [21];
- Концепція “Нова українська школа” (2016 р.) [15];
- Декларація принципів ООН “Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання у новому тисячолітті” від 12.12.2003 р. [4].

Слід зазначити, що 7 березня 2018 року, було підписано Меморандум про співпрацю між Міністерством освіти і науки України та Асоціацією “Інформаційні технології України”. Зокрема, спільна робота МОН та Асоціації буде спрямована на створення сучасного освітнього середовища, запровадження ефективного регулювання ринку освітніх технологій, сприяння розвитку цифрових компетенцій та електронного навчання в суспільстві. Представники Асоціації “ІТ України” брали активну участь у розробці Концепції Національної освітньої електронної платформи та двох концептуальних документів – проекту Наказу “Про затвердження Положення про електронний підручник” та проекту Постанови КМУ “Про національну електронну платформу”.

Остання являє собою процес, який, на наш погляд, повинен спиратися не тільки на попередній світовий та вітчизняний досвід, а й прогнозувати загальні тенденції розвитку в майбутньому. Необхідно не просто переймати сучасні технології в галузі освіти та адаптувати їх в країні, але опрацьовувати й створювати якісно нові освітні інститути на вже існуючій матеріально-технічній базі з активним державним і приватним інвестуванням.

Зазначимо, що сукупність законодавчих і нормативних документів у галузі цифрових освітніх технологій має багато невизначеностей і суперечностей, а саме:

- наявністю широкого арсеналу засобів підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності й недостатнім використанням цифрових освітніх технологій у навчально-виховному процесі педагогічного університету;
- наявністю необмеженої кількості джерел інформації і невмінням їх

використовувати у професійній діяльності;

– нагальною потребою нової української школи в учителях, які володіють цифровими освітніми технологіями, і реальним станом сформованості цифрової компетентності майбутніх учителів.

Отже, сьогодення вимагає переходу на якісно вищий рівень використання цифрових технологій в освіті, удосконалення державного управління цим процесом. Для розв'язання цих та інших проблем – з огляду на сучасний стан і потенціал розвитку цифрового сектора України – потрібне узгодження основних стратегічних цілей, механізмів і нормативного забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні на найближчу перспективу шляхом створення “Єдиної цифрової платформи в освіті”. Одним із чинників, що сприятимуть ефективному розвитку цього процесу – є формування цифрової компетентності майбутніх учителів комп'ютерних технологій

Комп'ютерні навчальні мультимедійні системи, що об'єднують на одному цифровому носії текст, графіку, анімацію, відео та звуковий супровід забезпечують найбільш повне уявлення про предмет, що вивчається [5].

Слід зазначити, що цифрова освітня компетентність майбутнього фахівця характеризує мотивоване бажання, готовність і здатність ефективно використовувати можливості інформаційних і комунікативних технологій в умовах педагогічного процесу у навчанні, в умовах їх включення в інформаційно-комунікативне освітнє середовище.

Створення комп'ютерних засобів навчання по дисциплінам навчальних планів різних спеціальностей, програмно-апаратних засобів користувачів і технологій, розробка мультимедіа-продуктів є, мабуть, найбільш важливими не тільки для забезпечення навчального процесу, але і для подолання психологічного бар'єра, інерції викладачів, студентів, і їх недовіри до електронних засобів навчання.

Інформатизація сучасного суспільства, а також пов'язана з нею інформатизація всіх форм освітньої діяльності характеризується удосконаленням та масовим поширенням сучасних інформаційних і комунікаційних технологій. Сучасний вчитель КТ повинен не тільки володіти достатньою кількістю знань в галузі цифрових освітніх технологій, але і добре знати, як застосувати їх у своїй професійній діяльності [1].

Слово “технологія” походить від грецької мови і в перекладі означає “наука, сукупність методів і прийомів обробки матеріалів, виробів та перетворення їх в предмети споживання”. Звідси випливає, що інформаційними, цифровими та комунікаційними технологіями можна вважати такі технології, які будуть направлені на обробку і перетворення інформації.

Однією з головних ролей цифрових освітніх технологій в освіті є те, що їх впровадження може бути частиною дослідницької роботи, що дозволяє глибше зрозуміти явища і процеси, що досліджуються.

Використання цифрових освітніх технологій (далі ЦОТ) на уроках може бути також значним стимулом у навчанні, оскільки саме за допомогою таких уроків в учнів активізуються такі психічні процеси, як сприйняття, пам'ять, мислення, увага [2].

Також проведення уроків з використанням ЦОТ є суттєвою частиною в

освіті, оскільки підвищується інтерес до уроків, у школярів з'являється бажання побачити і дізнатися більше. Основним дидактичним здобутком уроку з використанням ЦОТ є поява ефекту присутності в учнів.

Важливим є те, що цифрові освітні технології дозволяють реалізувати в навчанні принципи диференційованого і індивідуального підходу до навчання. Перевагою є те, що вчитель на такому уроці дає кожному учневі самостійно працювати з інформацією, що дозволяє кожному більш детально розібрати матеріал по темі. Впровадження нових ЦОТ надає можливість працювати зі звуковими і відео-файлами. Це відкриває нові напрямки використання техніки для навчання. Головними перевагами нових цифрових освітніх технологій є поєднання логічного та образного мислення освоєння інформації, в активізації освітнього процесу.

**Висновок.** Таким чином, готовність до педагогічної діяльності не можна зводити лише до забезпечення певного настрою особистості працювати в обраній сфері діяльності або до виховання окремих якостей і властивостей, до простої їх суми. Готовність до педагогічної діяльності передбачає формування таких необхідних установок, професіоналізму, властивостей і якостей особистості, які забезпечують можливість майбутньому фахівцю свідомо і сумлінно, зі знанням справи і творчо виконувати свої професійні функції та обов'язки. Визначальним фактором готовності майбутнього вчителя до професійної (педагогічної) діяльності є особливості цієї діяльності і умови її протікання. Отже, і зміст компонентів готовності до професійної діяльності визначається особливостями педагогічної діяльності.

В умовах інтенсивного розвитку комп'ютерних технологій особливо гостро проявилися проблеми застосування цифрових освітніх технологій майбутніх фахівців галузі комп'ютерних технологій в ЗВО. Аналіз професійної освіти в Україні і європейських країнах дозволяє зробити висновок про те, що цифрові освітні технології є однією з базових складових підготовки майбутніх фахівців комп'ютерних технологій.

Головною роллю цифрових освітніх технологій в освіті є те, що їх впровадження може бути частиною дослідницької роботи, що дозволяє глибше зрозуміти досліджувані явища і процеси.

### *Використана література:*

1. Гевко І. В. Формування і розвиток професіоналізму вчителя технологій: теорія і методика. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2017. 392 с.
2. Грих Е. Информационные технологии в управлении и учебным процессом вуза : материалы Межрегиональной научно-практической конференции – 11-13 октября 2002. С. 74-75.
3. Даль В. Толковый словарь. Т. 1. А-З. – Москва : Художественная литература, 1935. 723 с.
4. Декларация принципів “Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання у новому тисячолітті” : ООН; Декларация, Міжнародний документ від 12.12.2003 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995\\_c57](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_c57).
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. Київ, 2004. 352 с.
6. Закон України “Про освіту” від 05.09.2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
7. Закон України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
8. Закон України “Про інформацію” від 02.10.1992 № 2657-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

9. Закон України “Про Концепцію Національної програми інформатизації” від 04.02.1998 № 75/98-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/75/98-вр>.
10. Закон України “Про Національну програму інформатизації” від 04.02.1998 № 74/98-ВР [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>.
11. Закон України “Про освіту” від 05.09.2017 р. № 2145-VIII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
12. Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки” від 09.01.2007 р. № 537-V [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
13. Зимняя И. Я. Ключевые компететности как результативно-целевая основа компететностного подхода в образовании. Москва : Исследовательський центр проблем качества подготовки специалиста, 2004. 42 с.
14. Зязюн І. А. Філософія поступу і прогнозу освітньої системи // Педагогічна майстерність: проблеми, пошуки, перспективи : монографія. Київ ; Глухів : РВВ ГДПУ, 2005. С. 10-18.
15. Концепція “Нова українська школа” [Електронний ресурс]. 2016. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.html>.
16. Краевский В. В., Хуторской А. В. Предметное и общепредметное в образовательных стандартах. *Педагогика*. 2003. № 2. С. 3-10.
17. Маркова А. К. Психология профессионализма. Москва, 1996. 308 с.
18. Овчарук О. В. Розвиток компетентнісного підходу: стратегічні орієнтири міжнародної спільноти. *Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи*. Київ : “К.І.С.”, 2004. 112 с.
19. Педагогический словарь : учеб. пособие для студентов высших учеб. заведений / под ред. В. И. Загвязинского, А. Ф. Закировой. Москва : Академия, 2008. 352 с.
20. Про затвердження Правил використання комп’ютерних програм у навчальних закладах МОН України; Наказ, Правила від 02.12.2004 № 903 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0044-05>.
21. Про затвердження галузевої Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти : Наказ МОН № 1176 від 14.08.13 року [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://osvita.ua/legislation/Ser\\_osv/36816/](http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/).
22. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки // Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
23. Хуторской А. В. Ключевые компетенции и образовательные стандарты: Доклад на отделении философии образования и теории педагогики РАО 23 апреля 2002. – Центр “Эйдос” WWW/eidos.ru/news/compet/htm

### *References :*

- [1] Hevko I. V. Formuvannia i rozvytok profesionalizmu vchytelia tekhnolohii: teoriia i metodyka. Kamianets-Podilskyi: Aksioma, 2017. 392 s.
- [2] Grih E. Informacionnye tehnologii v upravlenii i uchebnym processom vuza : materialy Mezhhregionalnoj nauchno-prakticheskoy konferencii – 11-13 oktyabrya 2002. S. 74-75.
- [3] Dal V. Tolkovyy slovar. T. 1. A-Z. – Moskva : Hudozhestvennaya literatura, 1935. 723 s.
- [4] Deklaratsiia pryntsyviv “Pobudova informatsiinoho suspilstva – hlobalne zavdannia u novomu tysiacholitti” : OON; Deklaratsiia, Mizhnarodnyi dokument vid 12.12.2003 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995\\_c57](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_c57).
- [5] Dychkivska I. M. Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii : navch. posib. Kyiv, 2004. 352 s.
- [6] Zakon Ukrainy “Pro osvitu” vid 05.09.2017 r. № 2145-VIII [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
- [7] Zakon Ukrainy “Pro vyshchu osvitu” vid 01.07.2014 № 1556-VII [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
- [8] Zakon Ukrainy “Pro informatsiiu” vid 02.10.1992 № 2657-XII [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
- [9] Zakon Ukrainy “Pro Kontseptsiuu Natsionalnoi prohramy informatyzatsii” vid 04.02.1998 № 75/98-VR [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/75/98-вр>.
- [10] Zakon Ukrainy “Pro Natsionalnu prohramu informatyzatsii” vid 04.02.1998 № 74/98-VR [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр>.



- [11] Zakon Ukrainy "Pro osvitu" vid 05.09.2017 r. № 2145-VIII [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
- [12] Zakon Ukrainy "Pro Osnovni zasady rozvytku informatsiinoho suspilstva v Ukraini na 2007–2015 roky" vid 09.01.2007 r. № 537-V [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
- [13] Zimnyaya I. Ya. Klyuchevye kompetetnosti kak rezultativno-celevaya osnova kompetetnostnogo podhoda v obrazovanii. Moskva : Issledovatel'skij centr problem kachestva podgotovki specialista, 2004. 42 s.
- [14] Ziaziun I. A. Filosofii postupu i prohnozu osvitnoi systemy // Pedagogichna maisternist: problemy, poshuky, perspektyvy : monohrafiia. Kyiv ; Hlukhiv : RVV HDPU, 2005. S. 10-18.
- [15] Kontsepsiia "Nova ukrainska shkola" [Elektronnyi resurs]. 2016. Rezhym dostupu : <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.html>.
- [16] Kraevskij V. V., Hutorskoj A. V. Predmetnoe i obshepredmetnoe v obrazovatelnykh standartah. Pedagogika. 2003. № 2. S. 3-10.
- [17] Markova A. K. Psihologiya professionalizma. Moskva, 1996. 308 s.
- [18] Ovcharuk O. V. Rozvytok kompetentnisnogo pidkhodu: stratehichni orientyry mizhnarodnoi spilnoty. *Kompetentnisnyi pidkhid u suchasnii osviti: svitovyi dosvid ta ukrainski perspektyvy*. Kyiv : "K.I.S.", 2004. 112 s.
- [19] Pedagogicheskij slovar : ucheb. posobie dlya studentov vysshih ucheb. zavedenij / pod red. V. I. Zagvyazinskogo, A. F. Zakirovoj. Moskva : Akademiya, 2008. 352 s.
- [20] Pro zatverdzhennia Pravyl vykorystannia kompiuternykh prohram u navchalnykh zakladakh MON Ukrainy; Nakaz, Pravyla vid 02.12.2004 № 903 [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0044-05>.
- [21] Pro zatverdzhennia haluzevoi Kontsepsii rozvytku neperervnoi pedagogichnoi osvity : Nakaz MON № 1176 vid 14.08.13 roku [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu : [http://osvita.ua/legislation/Ser\\_osv/36816/](http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/).
- [22] Pro Natsionalnu stratehiu rozvytku osvity v Ukraini na 2012–2021 roky // Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 25.06.2013 № 344/2013 [Elektronnyi resurs]. Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
- [23] Hutorskoj A. V. Klyuchevye kompetencii i obrazovatelnye standarty: Doklad na otdelenii filosofii obrazovaniya i teorii pedagogiki RAO 23 aprelya 2002. – Centr "Ejdos" [WWW/eidos.ru/news/compet/htm](http://WWW/eidos.ru/news/compet/htm)

***ГЕВКО И. В., ГИЛЬТАЙ Л. С. Формирование готовности будущего специалистов компьютерных технологий к использованию цифровых образовательных технологий.***

*В статье рассматриваются вопросы формирования готовности будущих специалистов компьютерных технологий к использованию цифровых образовательных технологий. Проанализирован опыт отечественных и зарубежных исследователей по формированию готовности будущих специалистов компьютерных технологий и его влияние на качество образования. В статье отмечается, что специалисты выпускаемые сегодня ВУЗами, как правило, не готовы к профессиональной деятельности в условиях современной информационной среды. Это выражается не столько в недостатке теоретических знаний и умений определять и реализовывать оптимальные подходы к решению профессиональных задач, сколько в недостатке возможностей и особенностей использования в профессиональной деятельности современных информационных технологий. В статье отмечается, что необходима активизация теоретических исследований, связанных с поиском условий, обеспечивающих эффективное формирование готовности будущего специалиста к применению цифровых образовательных технологий в профессиональной деятельности. В статье отмечается, что в условиях интенсивного развития компьютерных технологий особенно остро проявились проблемы подготовки будущих специалистов компьютерных технологий, которые на высоком уровне владеют цифровыми образовательными технологиями. В статье доказано, что готовность к педагогической деятельности нельзя сводить только к обеспечению определенного настроения личности работать в избранной сфере деятельности или к воспитанию отдельных качеств и свойств, к простой их сумме. Готовность к педагогической деятельности предполагает формирование таких необходимых установок, профессионализма, свойств и качеств личности, которые обеспечивают возможность будущему специалисту*

сознательно и добросовестно, со знанием дела и творчески выполнять свои профессиональные функции и обязанности. Определяющим фактором готовности будущего учителя к профессиональной (педагогической) деятельности являются особенности этой деятельности и условия ее протекания. Анализ профессионального образования в Украине и европейских странах говорит о том, что цифровые образовательные технологии является одной из ведущей базовых составляющих подготовки будущих специалистов компьютерных технологий.

**Ключевые слова:** компьютерные технологии, готовность, качество образования, цифровые образовательные технологии, будущий специалист, профессиональная.

**HEVKO I. V., GILTAY L. S. Forming the readiness of the future specialists of computer technologies for the use of digital educational technologies.**

The article discusses the formation of the readiness of future computer technology specialists to use digital educational technologies. The experience of domestic and foreign researchers on the formation of the readiness of future computer technology specialists and its impact on the quality of education is analyzed. The article notes that graduates of higher educational institutions today, as a rule, are not ready for professional activities in the modern information environment. This is expressed not so much in a lack of theoretical knowledge and skills to determine and implement optimal approaches to solving professional problems, but in a lack of opportunities and features of using modern information technologies in professional activities. The article notes that it is necessary to intensify theoretical research related to the search for conditions that ensure the effective formation of the future specialist's readiness for the use of digital educational technologies in professional activities. The article notes that in the conditions of intensive development of computer technologies the problem of training future specialists of computer technologies appeared particularly severe, which possess a high level of digital educational technologies. It is proved in the article that the readiness for pedagogical activity cannot be reduced only to ensuring a certain mood of the person to work in the chosen field of activity or to the upbringing of individual qualities and properties, to their simple sum. Readiness for pedagogical activity involves the formation of such necessary attitudes, professionalism, properties and qualities of a person that provide an opportunity for a future specialist to consciously and conscientiously, knowledgeable and creatively perform their professional functions and duties. The determining factor in the future teachers readiness for professional (pedagogical) activity is the features of this activity and the conditions for its course. An analysis of vocational education in Ukraine and European countries suggests that digital educational technology is one of the leading basic components of the training of future computer technology specialists.

**Keywords:** computer technology, readiness, quality of education, digital educational technologies, future specialist, professional.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-147.2020.05>

УДК 37.064.1

**Гузинець О. В.**

## **ІСТОРИЧНІ ТРАДИЦІЇ ДУХОВНО-РЕЛІГІЙНОГО ВИХОВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ**

*Розглянуто історичний досвід релігійної освіти як умови духовно-релігійного виховання української молоді. Проаналізовано традиції духовно-релігійного виховання української молоді та визначено шляхи реалізації позитивного історичного досвіду. Показано, що традиційними у*